

ת"פ 10969/08/11 - רשות העתיקות - ירושלים נגד נהאד בדראן, אחמד עיראקי

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 10969-08-11 רשות העתיקות - ירושלים נ' בדראן ואח'
בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו
המאשימה רשות העתיקות - ירושלים

נגד
הנאשמים

1. נהאד בדראן
2. אחמד עיראקי

החלטה

רקע

1. לפני בקשה לחילוט תפוסים על-ידי המדינה, לפי סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "הפקודה").
2. על פי הנטען בבקשה, הנאשמים הורשעו בעבירות לפי חוק העתיקות. העבירות בוצעו תוך שימוש בכלי חפירה, דליים, פנס, תאורת חירום, סולם, כבל מאריך וגנרטור (להלן: "התפוסים").
3. המאשימה עתרה לחלט את התפוסים אשר שימשו את הנאשמים לביצוע העבירות.
4. הנאשמים מתנגדים לחילוט, וזאת בטענה שהתפוסים מוחזקים בידי המדינה שלא כדין, הואיל וכתב האישום הוגש לאחר חלוף למעלה משישה חודשים מעת התפיסה, והמאשימה לא עתרה להאריך את תקופת החזקתם. לפיכך, לטענת הנאשמים, ההחזקה בתפוסים אינה כדין, והיה על המאשימה להחזירם לנאשמים זה מכבר. מכאן, שאין מקום לחלט את התפוסים. עוד טענו הנאשמים כי המאשימה לא הודיעה במסגרת כתב האישום על כוונתה לעתור לחילוט התפוסים, אלא עשתה כן רק במסגרת הטעוניה לעונש.

המסגרת הנורמטיבית

5. סעיף 39 לפקודה אשר מגדיר את סמכות החילוט קובע כדלקמן:

"(א) על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם.

(ב) ניתן חפץ כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה ולא חל עליו אחד התנאים האחרים

האמורים בסעיף 32, לא יחולט אלא אם החפץ ניתן מאת בעליו, או מאת המחזיק בו כדין, או על דעתו, כשכר בעד ביצוע העבירה שעליה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצועה, או בעד ביצוע עבירה אחרת הקשורה בעבירה שבה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצוע העבירה האחרת; ואין נפקא מינה אם ביצע הנידון את העבירה האחרת ואם לאו, ואף אם לא נתכוון לבצעה.

(ג) צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע."

6. סעיף 35 אשר מגדיר את סמכות המדינה להמשיך והחזיק בתפוסים קובע כדלקמן:

"אם תוך ששה חדשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידי נלקח; אך רשאי בית משפט שלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שיקבע."

דין והכרעה

7. עיון בסעיף 39 לפקודה מעלה כי קיימת במקרה דנן סמכות להורות על חילוט התפוסים. אמנם, נפל פגם בהתנהלות המאשימה, בכך שלא הגישה את כתב האישום בתוך 6 חודשים, ואף לא עתרה להארכת מועד צו התפיסה, כאמור בסעיף 35 לפקודה (ראו והשוו בש"פ 3405/14 **מדינת ישראל נ' חמלני טכנולוגיות (2007) בע"מ (1.6.14)**). ברם, פגם זה אינו מונע אפשרות של חילוט התפוסים לאחר הרשעת הנאשמים. בדומה לפגמים נוספים בהליך הפלילי, יש לתת לקיומו משקל במכלול השיקולים, ואולם אין קיומו בהכרח חורץ את הדין. כך למשל, פגם בגביית ראיה או אי-אזהרת חשוד בדבר זכויותיו, מאפשר את פסילתה של ראיה, אך אינו מחייב את הפסילה (ר' ע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי**, פ"ד סא(1) 461 (2006)). כך גם, פגם שנפל במועדים הקשורים למעצר, מצדיק במקרים מסוימים שחרור מן המעצר, אך אינו שולל מבית-המשפט סמכות לעצור מחדש את חשוד אשר נפל פגם במעצרו (בש"פ 1219/12 **אלקריץ נ' מדינת ישראל (14.2.14)**). ניתן להתייחס לדברים אף בהיקש מדוקטרינת הבטלות היחסית.

8. לפיכך, קיימת סמכות להורות על החילוט, וההחלטה בדבר החילוט או הימנעות ממנו לאור הפגם, היא החלטה שבשיקול דעת. מכאן שיש לאזן בין מספר שיקולים, לרבות מהותו של הפגם, השאלה האם הרשות פעלה בזדון, ברשלנות או בשגגה, הנזק והתועלת הציבוריים ומידת הפגיעה בזכויות הנאשמים.

9. במקרה דנן, קיימים מספר שיקולים מרכזיים אשר מצדיקים את חילוט התפוסים על אף הפגמים שעליהם הצביעו הנאשמים:

א. הנאשמים לא עתרו בשום שלב, עד להגשת בקשת החילוט, להשיב לידיהם את התפוסים, ונראה כי השלימו עם המשך התפיסה על-ידי המדינה. השיהוי בהעלאת הטענה עד להגשת בקשת החילוט, עולה כדי ויתור.

ב. מדובר בפגם בעל עוצמה נמוכה, הואיל ואכן הוגש כתב אישום, גם אם באיחור מה, ובסופו הנאשמים הורשעו בדין.

ג. תפיסת החפצים מלכתחילה הייתה כדין.

ד. מדובר בכלי העבודה שבאמצעותם ביצעו הנאשמים את העבירה.

ה. לא קיים צד ג' אשר עותר לזכות ברכוש.

ו. המאשימה לא פעלה בזדון בכך שלא הגישה בקשה להארכת המועד להחזקת התפוסים, אלא מתוך חוסר תשומת לב להוראות החוק.

10. בכל הנוגע לטענת הנאשמים כי המאשימה לא הודיעה במסגרת כתב האישום על כוונתה לעתור לחילוט התפוסים, אלא עשתה כן רק במסגרת הטיעונים לעונש, הרי שבחילוט לפי סעיף 39 לפקודה, לא עלה בידי הנאשמים להצביע על הוראת חוק אשר מחייבת את המאשימה לפרט בכתב האישום את כוונתה להורות על חילוט לפי סעיף זה.

באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי הכף נוטה לחילוט התפוסים.

11. אשר על-כן, אני מורה על חילוט התפוסים כמבוקש.

ניתנה היום, ב' תמוז תשע"ד, 30 יוני 2014, בהעדר הצדדים.